การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

Development of Training Curriculum Integrated with Pga K'nyau' Lifestyle to Enhance Self-Esteem for Students in Ban Pong Nam Ron School, Lampang Province.

สุจิตรา ปันดี (Sujitra Pandee)*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอ และเพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอ กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ 1) แบบสอบถามระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง 2) หลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง และ 3)แบบประเมินผลการใช้หลักสูตรฯ

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอเสริมกลาง จังหวัดลำปาง ภาพรวมระดับการเห็นคุณค่าในตนเองทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับต่ำ โดยด้านที่มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำที่สุดคือ ด้านบุคลิกลักษณะของตนเอง ด้านการศึกษา และด้านการปฏิสัมพันธ์กับสังคมตามลำดับ 2) องค์ประกอบของการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ ระยะเวลา สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เอกสารประกอบหลักสูตร และการประเมินหลักสูตร ซึ่งนำหลักสูตรไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม พบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ 3) ผลการนำหลักสูตรไปใช้ โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการพบว่า 3.1) ครูส่วนใหญ่มีความสามารถในการออกแบบหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับดี เท่ากับ 3 คะแนน หมายถึง มีการกำหนดเป้าหมาย กิจกรรมการเรียนรู้ ประเมินผลการเรียนรู้โดยบูรณาการเข้ากับวิถีชีวิตปกาเกอะญอได้สมบูรณ์ 3 หน่วยและแผนการเรียนรู้ 3.2) ครูมีความคิดเห็นต่อการร่วมกิจกรรมในหลักสูตรในระดับเห็นด้วยมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ กิจกรรมช่วยในการปฏิบัติการด้านการออกแบบหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด 3.3) ภายหลังที่ผู้เรียนได้เรียนตามแผนการเรียนรู้บูรณาการ ภาพรวม 3 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดย

* อาจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
Dr. Curriculum and Instruction, Department. Lampang Rajabhat University, aj.sujitra@gmail.com, 084-3780056.

ด้านที่มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองสูงที่สุดคือ ด้านการศึกษา ด้านบุคลิกลักษณะของตนเอง และด้านการปฏิสัมพันธ์กับสังคม ตามลำดับ

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตร การบูรณาการ การเห็นคุณค่าในตนเอง

Abstract

The purpose of this study were to 1) study self-esteem of students in order to develop the training curriculum integrated with Pgak 'nyau' lifestyle 2) study results of training curriculum integrated with Pgak 'nyau' lifestyle.The subjects were 7 teachers at Ban Pong Nam Ron School, Lampang Province.The research instruments consisted of 1) self-esteem questionnaire, 2) training curriculum integrated with Pgak 'nyau' life style to enhance self-esteem of students at Bang Pong Nam Ron school, Lampang Province; and 3) satisfaction questionnaire.

The results of the study revealed the following:

1. The students' self-esteem of Pathom 6 at Ban Pong Nam Ron School, Ampur Serm Klang, Lampang Province, the overall three aspects was at a low level.

2. The training curriculum comprised 4 components; principals and objectives, learning activities, time of learning, and curriculum evaluation. The training curriculum verified by experts was at a good level.

3. Results after implemented the training curriculum revealed the following;

3.1 Most teachers were in capability in designing curriculum lesson plans and learning activities equal to 3, which mean the three lesson plans consisted of objectives, learning activities, and evaluation.

3.2 Teachers' opinion towards learning activities was at a high level. The top rank is learning activities on training curriculum integrated with Pgak 'nyau' lifestyle to enhance self-esteem.

3.3 Students' self-esteem was at a medium level. The top rank is education, personality, and interpersonal respectively.

Keywords: Curriculum Development, Integration, Self-Esteem

บทนำ

การจัดการศึกษาของประเทศไทยมุ่งเน้นความเท่าเทียมกันของคนในชาติ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (และแก้ไขเพิ่มเติม 2553) รวมทั้งแนวการจัดการศึกษา ในมาตรา 23 กระบวนการเรียนรู้ควรบูรณาการตามความเหมาะสม ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข สอดคล้องกับ แผนแม่บทการพัฒนากลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย (พ.ศ.2558-2560) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่กำหนดแนวทางการพัฒนากลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย โดยมุ่งพัฒนา “คน” และ “พื้นที่” ไปพร้อมกันให้สอดคล้องกับภูมิสังคมแต่ละท้องถิ่น ปรับกระบวนทัศน์การพัฒนาและดำเนินงานในลักษณะบูรณาการแบบองค์รวม เพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์สามารถดำรงชีวิตและพึ่งตนเองได้ และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา ดังนั้นการจัดการศึกษาควรเป็นไปสำหรับประชาชนคนไทยทุกคน ที่อยู่บนผืนแผ่นดินไทย (Education for all) มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for education) การเรียนรู้ควรเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต (Life long education) (พระธรรมปิฎก, 2541; ประเวศ วะสี, 2544) และมีสิทธิโอกาสเสมอภาคกันไม่ว่าจะเป็นชนกลุ่มใหญ่หรือชนกลุ่มน้อย เช่น ปกาเกอะญอ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ในฐานะสถาบันการผลิตครูที่มีเครือข่ายโรงเรียนในกลุ่มฝึกประสบการณ์วิชาชีพทั้งเขตจังหวัดลำปางและจังหวัดใกล้เคียง มีนโยบายในการที่จะมุ่งพัฒนาและส่งเสริมความสามารถทางการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายซึ่งเป็นสถานศึกษาที่นักศึกษาครูจะเข้าไปรับประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติทางวิชาชีพโดยไม่เลือกพื้นที่ว่าจะอยู่ที่ราบหรือที่ราบสูง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้มีโอกาสในการนิเทศนักศึกษาครูสาขาการศึกษาในปีการศึกษา 2557 ที่ผ่านมาพบว่าสภาพการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนในชุมชนเป็นชนเผ่าปกาเกอะญอ 100 เปอร์เซ็นต์ หมายถึงการอาศัยอยู่กับบิดา มารดา เครือญาติที่สืบเชื้อสายชนเผ่าปกาเกอะญอที่เรียกว่า “กะเหรี่ยงโป” ในชุมชนบ้านโป่งน้ำร้อนเป็นชาวเขาเผ่าปกาเกอะญอ ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลเสริมกลาง อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมดประมาณ 150 ครัวเรือน และมีประชากรประมาณ 500 คน เป็นชุมชนที่มีลักษณะเหมือนชาวปกาเกอะญอทั่วไป ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยทำนาไว้บริโภคในเวลาปกติผู้หญิงก็จะทอผ้าโดยใช้กี่เอว เช่น ทอเสื้อ ย่าม ผ้าถุง ประชาชนส่วนใหญ่จึงยังคงมีความเป็นวิถีแห่งธรรมชาติ มีความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนแห่งชนเผ่ากระเหรี่ยง ทั้งนี้ไม่มีหลักฐานปรากฏทางภาษาเขียนแต่สื่อสารผ่านภาษาปกาเกอะญอ สภาพทางภูมิศาสตร์ของโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน ต.เสริมกลาง อ.เสริมงาม จ.ลำปางมีความห่างไกลความเจริญ ในปัจจุบันจึงไม่มีนักศึกษาฝึกประสบการณ์ไปฝึกปฏิบัติการสอนเลยเนื่องจากโรงเรียนมีความห่างไกลและนักศึกษามีปัญหาทางการสื่อสารกับนักเรียนที่เป็นชนเผ่าปกาเกอะญอ

ในพื้นที่รับผิดชอบและเป็นเครือข่ายเพื่อการพัฒนาทางการศึกษาของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มีพื้นที่ของกลุ่มชาติพันธุ์จำนวนมาก หนึ่งในนั้นเป็นพื้นที่ที่น่าสนใจคือชุมชนปกาเกอะญอที่บ้านโป่งน้ำร้อน เนื่องจากนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อนต่างเป็นลูกหลานของชุมชนปกาเกอะญอแต่นักเรียนไม่รักและหวงแหนหรือภาคภูมิใจในวิถีวัฒนธรรมของตน

การสอบถามของผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน พบว่าอดีตที่ผ่านเกิดปัญหาการลาออกกลางคันเพราะต้องการทำงานและใช้ชีวิตตามวิถีของคนเมือง ได้แก่ การแต่งตัว การอุปโภคบริโภคเกินพอดีโดยนักเรียนส่วนใหญ่ที่เรียนจบ ชั้น ป.6 จะเข้ามาเรียนและทำงานต่างจังหวัด กลับไปเยี่ยมภูมิถิ่นปีละ 1-2 ครั้งและมี

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

แนวโน้มที่จะไม่กลับมาพัฒนาภูมิลำเนาของตนเอง ขาดจิตสำนึกในความเป็นชนเผ่า ชุมชนส่วนใหญ่มีเพียงคนชราและวัยรุ่นบางส่วนที่ท้อง เรียนไม่จบและไม่ศึกษาต่อ อาชีพของชนเผ่าปกาเกอะญอในชุมชนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรม เช่น ทำไร่ ทำนา หาของป่าและรับจ้างทั่วไปและในส่วนของโรงเรียนต้องการพัฒนาตัวผู้เรียนที่มุ่งพัฒนาการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเห็นคุณค่า เจตคติ ความหวงแหนและรักในศักดิ์ศรีความเป็นชนเผ่า ประกอบกับจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนซึ่งอดีตเคยเป็นนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิตสาขาสังคม พบว่าโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อนจัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาลถึงประถมศึกษา มีนักเรียนทั้งหมด จำนวน 46 คนแยกเป็นระดับอนุบาล จำนวน 8 คน ป.1 จำนวน 6 คน ป.2 จำนวน 5 คน ป.3 จำนวน 5 คน ป.4 จำนวน 7 คน ป.5 จำนวน 6 คนและ ป.6 จำนวน 9 คนอีกทั้งพบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทางการศึกษามีจำนวนน้อยและมีครูใหม่จำนวนที่มากกว่านี่เป็นสาเหตุหนึ่งที่ควรจะได้รับการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนเป็นอันดับแรก สอดคล้องกับผลการสอบถามข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อนที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ว่า กิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนใช้วิธีการเรียนทางไกล (Distance Learning)เหตุเพราะครูขาดแคลน อีกทั้งครูขาดโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง สำหรับการจัดการเรียนรู้ได้มีการบูรณาการวิถีชุมชนปกาเกอะญอเพียงในด้านการทอผ้าและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีซึ่งถือว่ายังไม่ครอบคลุมในมิติของวิถีชุมชน

จากข้อมูลดังกล่าวถือเป็นปัญหาที่ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงการขาดความรัก ศรัทธา ความเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนที่อยู่ในชุมชน มุ่งกลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้น ป.6 เพราะจากการศึกษาแนวคิดทางจิตวิทยาด้านการเห็นคุณค่าในตนเองเริ่มเกิดขึ้นในเด็กวัยก่อนปฐมศึกษา แต่ไม่ปรากฏชัดเจน เนื่องจาก เด็กไม่สามารถสร้างโครงสร้างการประเมินตนได้ด้วยการนำมาบูรณาการให้เป็นอัตมโนทัศน์ของตน เด็กจะประเมินตนเองจากลักษณะนิสัยเฉพาะด้านจากสิ่งที่ผู้อื่นให้การยอมรับ ซึ่งการยอมรับเด็กแบ่งเป็น 2 แบบ คือ เด็กรับรู้ความมีคุณค่าของตนจากการที่บิดามารดายอมรับในตัวเด็ก และเด็กรู้ว่าตนสามารถทำอะไรได้ดีหรือไม่ดี ซึ่งในวัย 4-7 ปีนี้ เด็กยังสับสนในการแยกแยะความแตกต่างระหว่างความสามารถในการทำกิจกรรม กับความสามารถทางทักษะเกมกีฬาเฉพาะอย่าง (Berk, 1989 ; Harter, 1993) ทั้งนี้ ในช่วงวัยเด็กตอนกลางถึงตอนปลายคือ อายุระหว่าง 8-13 ปีจะมีการเห็นคุณค่าในตนเองที่มีพัฒนาการมาจากสังคมภายนอก ครอบครัว สังคมของเด็กวัยนี้ประกอบด้วยกลุ่มเพื่อน สถานภาพทางสังคม การคล้อยตามกลุ่มอันธพาลและอคติ (Bass, 1960) เด็กต้องการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยเด็กจะเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองจากสิ่งที่เพื่อนๆ คิดเกี่ยวกับตัวเขา เด็กจะเริ่มพัฒนาทางสติปัญญา ทักษะทางสังคม และความมั่นใจในตนเองให้สูงขึ้น ถ้าสิ่งเหล่านี้ได้รับการเสริมแรงจากกลุ่มเพื่อนที่เขารักและนิยมชมชอบ เด็กก็จะมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงขึ้น

ดังนั้นจึงเป็นการศึกษาที่มุ่งให้กลุ่มนักเรียนชั้น ป.6 เพื่อสร้างสำนึกในความเป็นชนเผ่าปกาเกอะญอ เพราะหากลูกหลานของชุมชนไม่ดำรงไว้ซึ่งเผ่าพันธุ์ตัวเองวิถีชีวิตดั้งเดิมก็อาจจะเลือนหายไป โอกาสที่จะดำรงอัตลักษณ์ของตนเองในโลกปัจจุบันได้ก็คือการศึกษา การเรียนรู้ที่จะสร้างพลังศรัทธาและการยืดหยุ่นอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม ซึ่งผู้ที่จะขับเคลื่อนกระบวนการได้ดีที่สุดคือครูผู้สอน ซึ่งโดยความเป็นมาดังนี้ ผู้วิจัยจึงจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน เพื่อเสริมศักยภาพของครูผู้สอนในการบูรณาการวิถีชนเผ่าป

กาเกอะญอในด้านการทอผ้า การเลี้ยงผี การปลูกข้าวและการร้องเพลงร่วมกับหลักสูตรสถานศึกษาเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่มุ่งเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชนเผ่าปะกาะญอให้เกิดความตระหนัก สำนึกรัก หวงแหนและภาคภูมิใจในวิถีชีวิตภายใต้ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรมเมืองที่หลากหลายได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง
3. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยแบ่งเป็นวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน ตำบลเสริมกลาง อำเภอเสริมงาม จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selected)

ขอบเขตเนื้อหา คือ การศึกษาระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชนเผ่าปกาเกอะญอ

2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง
3. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน ตำบลเสริมกลาง อำเภอเสริมงาม จำนวน 7 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงตามกลุ่มเป้าหมายและประเด็นในการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

1. การฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้วิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อนจังหวัดลำปางในครั้งนี้ ประกอบไปด้วยด้านบุคลิกลักษณะตนเอง ด้านการศึกษา และด้านปฏิสัมพันธ์ต่อสังคม
2. หลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน ตำบลเสริมกลาง อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา เวลา แนวการจัดการเรียนรู้และการวัด ประเมินผลการเรียนรู้

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

3. ผลการใช้หลักสูตร ที่ส่งผลต่อประเด็นต่อไปนี้

3.1 ส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน ตำบลเสริมกลาง อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง

3.2 พัฒนาความสามารถของผู้สอนในการออกแบบการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอ ได้แก่ การทอผ้า การเลี้ยงผึ้ง การปลูกข้าวและการร้องเพลงร่วมกับสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

วิธีการดำเนินการวิจัย

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจำแนกตามจุดประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างเครื่องมือวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

1) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 7 คนเกี่ยวกับสภาพการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน เป็นคำถามปลายเปิด (open-end question) จำนวน 5 ข้อ ประกอบไปด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวกับสภาพการเห็นคุณค่าในตนเอง โรงเรียน/ชุมชนมีส่วนส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองอย่างไร ปัจจัยที่เกื้อหนุนต่อการเรียนรู้ แนวทางการส่งเสริม/อุปสรรคต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง หาคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

2) แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของนักเรียนชั้น ป.6 จำนวน 9 คน เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยเนื้อหาที่เป็นข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ วิชาที่ชอบ ผลการเรียน สถานภาพครอบครัว และระดับการศึกษา หาคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

3) แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้น ป.6 จำนวน 9 คน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ (pre-test) ที่ผู้วิจัยได้ปรับจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ของคูเปอร์สมิธ (Coopersmith Self-Esteem Inventory Adult Form) เพื่อให้เกิดความเหมาะสม สอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้แบ่งประเด็นการประเมินเป็น 3 ด้าน ได้แก่ บุคลิกลักษณะตนเอง ด้านการศึกษา และด้านปฏิสัมพันธ์ต่อสังคม โดยใช้วัดระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนก่อนที่ครูเข้ารับการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรบูรณาการฯ หาคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และด้านความเชื่อมั่นของแบบวัดโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างเครื่องมือวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังนี้ หลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา เวลา แนวการจัดการเรียนรู้และการวัด ประเมินผลการเรียนรู้ หาคุณภาพของหลักสูตรโดยตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ค่าอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างเครื่องมือวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังนี้ แบบประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน ตำบลเสริมกลาง อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง ประเมินใน 3 ลักษณะคือ

1) ความสามารถในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเนื้อหา 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยการทอผ้า หน่วยการเลี้ยงผี หน่วยการปลูกข้าวและหน่วยการร้องเพลง โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 4 ระดับ (rubric score)

2) ความคิดเห็นของครูต่อหลักสูตรฝึกอบรม เกณฑ์การประเมินเป็นแบบมาตรประเมินค่า (rating scale) ของลิเคอร์ท (Likert)จำนวน 10 ข้อ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของครูหาคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

3) แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้น ป.6 จำนวน 9 คน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยได้ปรับจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ของคูเปอร์สมิธ (Coopersmith Self-Esteem Inventory Adult Form) เพื่อให้เกิดความเหมาะสม สอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้แบ่งประเด็นการประเมินเป็น 3 ด้าน ได้แก่ บุคลิกลักษณะตนเอง ด้านการศึกษา และด้านปฏิสัมพันธ์ต่อสังคม โดยใช้วัดระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนหลังจากที่ครูได้รับการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรบูรณาการฯ หาคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และด้านความเชื่อมั่นของแบบวัดโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานศึกษาระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

1.1 ผู้วิจัยจัดประชุมชี้แจงการดำเนินโครงการ เพื่อวางแผนร่วมกันระหว่างครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน

1.2 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลข้อมูลพื้นฐานศึกษาระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปางโดยใช้ 1) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอนและตัวแทนชุมชนด้านสภาพการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง2) แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 9 คน 3)แบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปางที่ปรับจาก แนวการสอบถามของคูเปอร์สมิธ (Coopersmith) ประกอบไปด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกลักษณะตนเอง ด้านการศึกษา และด้านปฏิสัมพันธ์ต่อสังคม จำนวน 30 ข้อ

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

1.3 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน ตำบลเสริมกลาง อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง

2. พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน ตำบลเสริมกลาง อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง

2.1 นำผลข้อมูลพื้นฐาน ระดับการเห็นคุณค่าของตนเอง แนวทางการส่งเสริมคุณค่าของตนเองมาวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน ตำบลเสริมกลาง อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง

2.2 พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่า ปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน ตำบลเสริมกลาง อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง พร้อมทั้งจัดทำคู่มือประกอบ

2.3 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน ตำบลเสริมกลาง อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง ตามวันและเวลาที่กำหนดร่วมกัน

2.4 สอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการต่อหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน ตำบลเสริมกลาง อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง

3. ติดตามผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน ตำบลเสริมกลาง อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง

3.1 ผู้วิจัยติดตามผลจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน ตำบลเสริมกลาง อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้

3.2 ประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้กับครูผู้สอน โดยดำเนินการดังนี้

3.2.1 ประเมินการออกแบบหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยบูรณาการเรียนรู้วิถีชีวิตชนเผ่าและสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จำนวน 4 หน่วย ได้แก่ หน่วยการทอผ้า การเลี้ยงผี การปลูกข้าวและการร้องเพลง

3.2.2 ประเมินความคิดเห็นของครูต่อหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน ตำบลเสริมกลาง อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง

3.3.3 ประเมินระดับการเห็นคุณค่าของตนเอง โดยแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปางที่ปรับจาก แนวการสอบถามของคูเปอร์สมิธ (Coopersmith) ประกอบไปด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกลักษณะตนเอง ด้านการศึกษา และด้านปฏิสัมพันธ์ต่อสังคม จำนวน 30 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการรวบรวมจากเอกสาร การสัมภาษณ์ (Personal Discussion) นำเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้วิธีการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย โดยเรียงลำดับตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพบริบทชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ (กะเหรี่ยง) และสภาพการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน โดยใช้เครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอนโดยมีผลการศึกษาแสดงตาราง ดังนี้

1.1 แสดงผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอนด้านสภาพการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

ตาราง 1 แสดงผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูผู้สอนด้านสภาพการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

รายการ	ความคิดเห็น
1.ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองหรือไม่ อย่างไร	-มีส่วนน้อยที่นักเรียนแสดงออก -ส่วนใหญ่มักจะหลบเลี่ยงหากมีกิจกรรมที่ต้องแสดงออกในท้องถิ่นอื่น -นักเรียนบางคนที่มีโอกาสไปทำกิจกรรมนอกพื้นที่จะสามารถร่วมทำกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ -โรงเรียนได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก มีกิจกรรมค่ายเยาวชน จากองค์กรที่หลากหลาย แต่นักเรียนมักจะไม่คุ้นเคยกับคนต่างถิ่น

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	ความคิดเห็น
2.โรงเรียน/ชุมชนมีกิจกรรมส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองอย่างไรบ้าง	-ชุมชนมีกิจกรรม ประเพณีที่ส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจและสร้างความสามัคคีในหมู่คณะรวมถึงการให้ความเคารพต่อผู้อาวุโสในหมู่บ้าน เช่น ประเพณีเลี้ยงผีเข้ากรรม ประเพณีแห่ขอฝนที่ดอยแดน การปลูกข้าว การร้องเพลงในโอกาสต่างๆ การทอผ้า
3.การเห็นคุณค่าในตนเองของผู้เรียนส่งผลต่อปัจจัยการเรียนรู้ ด้านใดบ้าง	-ครูจำแนกนักเรียนได้เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน (เด็กพิเศษ) ซึ่งพบว่านักเรียนกลุ่มเก่งจะร่วมกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้นและมั่นใจในตนเอง รวมถึงการอาสาจะช่วยครูในหลายๆ เรื่องทั้งการช่วยเพื่อนที่เรียนอ่อนและช่วยงานอื่นๆ -การได้รับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และได้รับการยอมรับจากสังคมภายนอก -นักเรียนที่ได้รับผลการเรียนที่ดี ก็จะช่วยให้มีโอกาสในการศึกษาในสังคมที่กว้างขึ้นและเกิดความมั่นใจในตนเอง
4.ผู้สอน/ชุมชนมีแนวทางส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองอย่างไร	-ครูและโรงเรียนจะส่งเสริมความสามารถของเด็กนักเรียน เช่น การประกวดผลงานทางวิชาการ ผลงานทางศิลปะ ที่โรงเรียนอื่นๆในเขตจังหวัดลำปาง -การจัดกิจกรรมที่เป็นการนำวิถีชีวิตชุมชนเข้ามามีส่วนในการจัดการเรียนการสอน -การสนับสนุน ผู้ปกครอง ปราชญ์ชุมชนเข้ามาช่วยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ -แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เช่น ลำธาร ประเพณี พิธีกรรม เป็นต้น
5.ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลกระทบ/เป็นอุปสรรคต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง	-การจัดการเรียนการสอนของครูโดยเฉพาะครูผู้สอน สอนไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมา -โรงเรียนขาดแคลนสื่อ อุปกรณ์เสริมความรู้ เช่น อุปกรณ์วิทยาศาสตร์ -โรงเรียนขาดแคลนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ - นักเรียนขาดการเอาใจใส่ดูแลจากครอบครัว คนรอบข้าง -นักเรียนขาดความภาคภูมิใจในตนเอง - ครูไม่สนับสนุนผู้เรียนให้วางเป้าหมายในชีวิต - การจัดการเรียนการสอนที่ไร้ความหมาย ไม่เชื่อมโยงกับสภาพความเป็นจริงของผู้เรียน

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 9 คน ผลจากการเก็บข้อมูลปรากฏผลดังนี้

ตาราง 2 แสดงผลการสอบถามข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

ลำดับ	รายการ	จำนวน (N=9)	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	6	66.67
	หญิง	3	33.33
2.	อายุ		
	11 ปี	4	44.44
	12 ปี	5	55.56
3	วิชาที่ชอบเรียน		
	1. ภาษาไทย	-	-
	2. คณิตศาสตร์	-	-
	3. วิทยาศาสตร์	1	11.11
	4. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	2	22.22
	5. ภาษาต่างประเทศ	1	11.11
	6. สุขศึกษาและพลศึกษา	-	-
	7. ศิลปะ	5	55.56
	8. การงานอาชีพและเทคโนโลยี	-	-
4	เกรดเฉลี่ย		
	1. 1.00 – 2.00	1	11.12
	2. 2.00 – 3.00	4	44.44
	3. 3.00– 4.00	4	44.44
5	สถานภาพครอบครัว		
	1.อยู่ด้วยกัน	7	77.78
	2.แยกกันอยู่	2	22.22
6	ระดับการศึกษา		
	6.1 บิดา		
	1. ป.1-ป.3	-	-
	2. ป.4- ป.6	4	44.45
	3. ม.1-ม.3	2	22.22
	4. ม.4-ม.6	-	-
	5. ไม่ได้เรียน	3	33.33

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	จำนวน (N=9)	ร้อยละ
	6.2 มารดา		
	1. ป.1-ป.3	-	-
	2. ป.4- ป.6	5	55.56
	3. ม.1-ม.3	3	33.33
	4. ม.4-ม.6	-	-
	5. ไม่ได้เรียน	1	11.11

จากตาราง 2 ผลข้อมูลทั่วไปของนักเรียน พบว่าเป็นเพศชาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และเป็นเพศหญิง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ด้านอายุ นักเรียนส่วนใหญ่อายุ 12 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 และอายุ 11 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 ด้านวิชาที่ชอบเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ชอบเรียนวิชา ศิลปะ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมาคือ วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 ด้านเกรดเฉลี่ยของภาคการศึกษาที่ผ่านมา นักเรียนส่วนใหญ่ได้เกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.00 – 3.00 และ 3.00– 4.00 จำนวน 4 คนซึ่งเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 44.44 ด้านสถานภาพครอบครัว นักเรียนส่วนใหญ่บิดามารดาแยกกันอยู่ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 77.78 ด้านระดับการศึกษาของบิดา บิดาของนักเรียนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้น ป.4-ป.6 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 44.45 รองลงมาคือ บิดาไม่ได้เรียน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ด้านระดับการศึกษาของมารดา มารดาของนักเรียนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้น ป.4-ป.6 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 รองลงมาคือ มารดาจบชั้น ม.1-ม.3 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 9 คน จำแนกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1.ด้านบุคลิก ลักษณะตนเอง 2.ด้านการศึกษา และ 3.ด้านปฏิสัมพันธ์กับสังคม ผลปรากฏดังนี้

ตาราง 3 แสดงระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง ด้านบุคลิกลักษณะของตนเอง ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

ข้อที่	รายการ	$\overline{X}$ (N=9)	S.D (N=9)	ระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง
1.ด้านบุคลิก ลักษณะตนเอง				
1	ฉันมีความภูมิใจที่เป็นปกาเกอะญอ	2.11	1.17	ต่ำ
2	ฉันอยากเป็นคนพื้นราบ	2.22	0.67	ต่ำ
3	ฉันไม่รู้สึกกังวลใดๆ	2.56	1.51	ปานกลาง
4	ฉันรู้สึกผิดหวังที่เป็นปกาเกอะญอ	1.11	0.33	ต่ำ
5	ฉันชอบแสดงออกในความเป็นปกาเกอะญอ	1.56	0.88	ต่ำ
6	ฉันมักจะหมดกำลังใจ	1.44	0.73	ต่ำ
7	ฉันสามารถตัดสินใจท่ามกลางปัญหาต่างๆ ได้	2.44	1.13	ต่ำ
8	ฉันไม่ได้รับความเสมอภาคกับคนพื้นราบ	2.33	1.32	ต่ำ
9	ฉันกล้าที่จะพูดกับคนแปลกหน้า	1.44	0.73	ต่ำ
10	ฉันไม่กล้าที่จะบอกคนอื่นว่าเป็นชาวปกาเกอะญอ	1.44	0.73	ต่ำ
	รวม	2.07	1.05	ต่ำ

จากตาราง 3 ด้านบุคลิกลักษณะตนเอง ภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ค่าเฉลี่ย 2.07 โดยข้อเฉลี่ยต่ำสุดเรียง 3 อันดับ ได้แก่ ฉันรู้สึกผิดหวังที่เป็นปกาเกอะญอ ค่าเฉลี่ย 1.11 และ ฉันมักจะหมดกำลังใจ ฉันกล้าที่จะพูดกับคนแปลกหน้า และฉันไม่กล้าที่จะบอกคนอื่นว่าเป็นชาวปกาเกอะญอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 1.44

ตาราง 4 แสดงระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง ด้านการศึกษาของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

ข้อที่	รายการ	$\overline{X}$ (N=9)	S.D (N=9)	ระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง
2.ด้านการศึกษา				
11	ฉันชอบเรียนผ่านดาวเทียม “ครูตู้”	2.00	1.58	ต่ำ
12	ครูมักตำหนิฉัน	2.33	1.32	ต่ำ
13	ฉันไม่ชอบทำกิจกรรมของโรงเรียน	2.22	0.97	ต่ำ
14	ครูมักจะกล่าวคำชมเชยฉัน	1.44	1.01	ต่ำ
15	ฉันไม่ชอบเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ชุมชน	1.56	1.01	ต่ำ
16	ฉันไม่ค่อยปรึกษาปัญหากับครู	3.00	1.58	ปานกลาง
17	ฉันรู้สึกอึดอัดเมื่อต้องอยู่ในกฎระเบียบของโรงเรียน	2.22	0.97	ต่ำ
18	ฉันอยากเรียนตามสภาพความเป็นอยู่ของตนเอง	2.44	1.24	ต่ำ
19	ฉันชอบเรียนตามที่ครูบอก	1.78	0.67	ต่ำ
20	ฉันเต็มใจปฏิบัติตามกฎโรงเรียน	2.33	1.22	ต่ำ
	รวม	2.37	1.21	ต่ำ

จากตาราง 4 ด้านการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ค่าเฉลี่ย 2.37 โดยข้อเฉลี่ยต่ำสุดเรียง 3 อันดับ ได้แก่ ครูมักจะกล่าวคำชมเชยฉัน ค่าเฉลี่ย 1.44 ถัดไปคือ ฉันไม่ชอบเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้ชุมชนค่าเฉลี่ย 1.56 และฉันชอบเรียนตามที่ครูบอก ค่าเฉลี่ย 1.78

ตาราง 5 แสดงระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง ด้านปฏิสัมพันธ์ต่อสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

ข้อที่	รายการ	$\overline{X}$ (N=9)	S.D (N=9)	ระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง
3.ด้านปฏิสัมพันธ์ต่อสังคม				
21	ฉันรู้สึกอายเมื่อถูกเปรียบเทียบกับเพื่อนคนอื่น	3.11	1.36	ปานกลาง
22	ฉันไม่รู้สึกไว้ใจใคร	3.00	1.58	ปานกลาง
23	ฉันมีความสุขที่ได้อยู่ร่วมกับเพื่อน	2.33	0.71	ต่ำ
24	ฉันมักทำตามเพื่อน	2.44	1.13	ต่ำ
25	ฉันสามารถปรับตัวในชุมชนอื่นได้	2.67	1.22	ปานกลาง
26	ฉันมักอยู่คนเดียว	3.11	0.93	ปานกลาง
27	ฉันเป็นคนดูไม่ดีเมื่อเทียบกับคนพื้นราบ	2.00	0.87	ต่ำ
28	ฉันเป็นที่ปรึกษาให้กับเพื่อน	2.44	0.73	ต่ำ
29	ฉันชอบทำความรู้จักกับเพื่อนต่างโรงเรียน	2.11	1.36	ต่ำ
30	ฉันรู้สึกไม่ไว้ใจใคร	2.33	1.32	ต่ำ
	รวม	2.84	1.16	ปานกลาง

จากตาราง 5 ด้านปฏิสัมพันธ์กับสังคม ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.84 โดยข้อเฉลี่ยต่ำสุดเรียง 3 อันดับ ได้แก่ ฉันเป็นคนดูไม่ดีเมื่อเทียบกับคนพื้นราบ ค่าเฉลี่ย 2.00 ถัดไป คือ ฉันชอบทำความรู้จักกับเพื่อนต่างโรงเรียน 2.11 และ ฉันรู้สึกไม่ไว้ใจใคร และฉันมีความสุขที่ได้อยู่ร่วมกับเพื่อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 2.33

ภาพรวม การเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับต่ำ ค่าเฉลี่ย 2.43 โดยด้านที่มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำที่สุดคือ ด้านบุคลิก ลักษณะของตนเอง ค่าเฉลี่ย 2.07 รองลงมาคือ ด้านการศึกษา ค่าเฉลี่ย 2.37 และด้านการปฏิสัมพันธ์กับสังคม ค่าเฉลี่ย 2.84

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง มีรายละเอียดการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรโดยเฉพาะของไทเลอร์ (Tyler,1949) ที่มุ่งเน้นการออกแบบหลักสูตรที่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก รวมถึงบริบทเกี่ยวกับการส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเอง พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณค่าในตนเองควรเป็นการจัดกิจกรรม

ที่เน้นความเป็นการมีอำนาจ (Power) หมายถึง การที่บุคคลสามารถมีอิทธิพลและควบคุมบุคคลอื่นได้ การมีความสำคัญ (Significance) หมายถึง การได้รับการยอมรับ ได้รับการเอาใจใส่รวมทั้งได้รับความรักใคร่จากบุคคลอื่น การมีคุณความดี (Virtue) หมายถึง การยึดมั่นตามมาตรฐานทางจริยธรรม และศีลธรรมของสังคม และการมีความสามารถ (Competence) หมายถึง การประสบความสำเร็จในการกระทำสิ่งต่างๆ (Coopersmith,1981) ซึ่งมีความสอดคล้องกับแฟรงค์ และเมอโร ที่กล่าวถึงการเห็นคุณค่าในตนเองภายใน (Inner Self-Esteem) คือ การที่บุคคล มีความสามารถ มีสมรรถนะและการกระทำในสิ่งที่ตนต้องการ แล้วได้ผลตามที่ตนปรารถนา กระบวนการประเภทนี้ ได้มาจากการรับรู้ของตนเองจากสิ่งแวดล้อมโดยเกี่ยวข้องกับการกระทำได้รับผลสำเร็จจากความพากเพียรพยายาม สิ่งนี้จะเป็นพื้นฐานของคุณสมบัติแห่งตน (Self-Efficacy) ความภาคภูมิใจในตนเอง และการเห็นคุณค่าในตนเองจากภายนอก(Functional Self-Esteem) คือ การเห็นคุณค่าในตนเองชนิดนี้สร้างขึ้นโดยผ่านการประเมินปฏิสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆในชีวิต และเกี่ยวข้องกับการ ที่บุคคลเปลี่ยนแปลงบทบาทอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน และการได้รับการยอมรับจากบุคคลที่มีความสำคัญในชีวิต

จากผลการวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารอื่นๆ ในทำนองเดียวกันพบว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง คือ องค์ประกอบภายในตนเอง คือ ลักษณะเฉพาะของบุคคลแต่ละคนที่มีผลทำให้การเห็นคุณค่าในตนเองและบุคคลแต่ละคนแตกต่างกันไป ประกอบด้วย ลักษณะทางกายภาพ สมรรถภาพ ความสามารถ ผลงาน ภาวะทางอารมณ์ และองค์ประกอบภายนอก ได้แก่ ความสัมพันธ์กับครอบครัว สังคม โรงเรียนและการศึกษา ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ครูและผู้บริหารและตัวแทนชุมชนที่พบว่า นักเรียนในโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อนมีส่วนน้อยที่นักเรียนชอบแสดงออก แต่ส่วนใหญ่มักจะหลบเลี่ยง หากมีกิจกรรมที่ต้องแสดงออกในท้องถิ่นอื่น นักเรียนบางคนที่มีโอกาสไปทำกิจกรรมนอกพื้นที่จะสามารถร่วมทำกิจกรรมของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ โรงเรียนได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก มีกิจกรรมค่ายเยาวชน จากองค์กรที่หลากหลาย แต่นักเรียนมักจะไม่คุ้นเคยกับคนต่างถิ่น ทั้งนี้เมื่อสอบถามถึงปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง พบว่า ปัจจัยหลักคือโรงเรียนและครูผู้สอนที่ การจัดการเรียนการสอนของครูโดยเฉพาะครูผู้สอน สอนไม่ตรงกับสาขาที่เรียนมา ขาดการเอาใจใส่ดูแลจากครอบครัว คนรอบข้าง ขาดการสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายในชีวิต และการจัดการเรียนรู้อย่างไร้ความหมาย ไม่เชื่อมโยงกับสภาพความเป็นจริงของผู้เรียน รวมทั้งผลการสอบถามระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง ทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับต่ำ โดยด้านที่มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำที่สุดคือ ด้านบุคลิก ลักษณะของตนเอง รองลงมาคือ ด้านการศึกษา

จึงอาจสรุปได้ว่าการหล่อหลอมการเห็นคุณค่าในตนเองส่วนหนึ่งเกิดที่โรงเรียน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนยังไม่สามารถส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้เรียนได้จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้เรียน โดยมีการวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อจัดทำโครงร่างหลักสูตร โดยการศึกษาเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีองค์ประกอบดังนี้

1. หลักการของหลักสูตร

การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหน่วยวิถีชีวิตชนเผ่า 4 เรื่อง ได้แก่ การทอผ้า การเลี้ยงผี การปลูกข้าวและการร้องเพลงร่วมกับหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและเข้าถึงได้ง่าย ความสำเร็จในการศึกษา บุคลิกลักษณะของตนเองและการปฏิสัมพันธ์ต่อสังคมถือเป็นปัจจัยสำคัญในการเห็นคุณค่าของผู้เรียน

2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

เพื่อให้ผู้อบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยบูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง เพื่อให้ผู้อบรมสามารถการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยบูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

3. โครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

ระยะเวลาการฝึกอบรม 2 วัน (12 ชั่วโมง)

ตาราง 6 แสดงโครงสร้างหลักสูตร

หน่วยที่	เนื้อหาสาระ	กิจกรรมการเรียนรู้	การวัดผล	เครื่องมือวัดผล	ระยะเวลา
1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	รูปแบบการสอนทางตรง -บรรยาย -การเรียนรู้ผ่านเครือข่าย -การถามเพื่อสร้างองค์ความรู้	-การตอบคำถาม -การมีส่วนร่วม	-คำถาม -แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม	2 ชั่วโมง
2	-กระบวนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้	รูปแบบการสอนทางตรง -บรรยาย -การเรียนรู้ด้วยตนเอง -การถามเพื่อสร้างองค์ความรู้	-การตอบคำถาม -การมีส่วนร่วมกิจกรรม	-คำถาม -แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วม	4 ชั่วโมง
3	ฝึกปฏิบัติการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยบูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอ	-ฝึกปฏิบัติการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยบูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอ -การถามเพื่อสร้างองค์ความรู้ -การนำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้	-ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้	-แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้	6 ชั่วโมง

4. เนื้อหาสาระ

1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยบูรณาการวิถีชีวิตปกาเกอะญอ
2. กระบวนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้

5. กิจกรรมการเรียนรู้

หลักสูตรได้กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ กระบวนการ และวิธีการฝึกอบรม โดยมุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติจริง และสามารถนำผลไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ใช้รูปแบบการอบรมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตามหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

6. ระยะเวลาในการใช้หลักสูตร

ในปีการศึกษา 2559

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. เอกสารที่เกี่ยวกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้บูรณาการ
2. เอกสารประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร เช่น ใบงาน ใบความรู้
3. คอมพิวเตอร์
4. สื่อวีดีทัศน์

8. การวัดและประเมินผล

1. แบบประเมินหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้
2. แบบประเมินความคิดเห็นต่อการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

9. กำหนดเอกสารประกอบหลักสูตร

หลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

10. ประเมินหลักสูตร

ผู้วิจัยวัดผลและประเมินผล โครงร่างหลักสูตรเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องและส่วนประกอบของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ (รายละเอียดในภาคผนวก) แล้วนำมาปรับปรุงหลักสูตรตามข้อเสนอแนะที่ได้รับข้อเสนอแนะ จากผู้เชี่ยวชาญ และนำหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้วนำไปใช้ โดยการจัดการเรียนรู้ให้กับครูผู้สอนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอเสริมกลาง จังหวัดลำปางต่อไป

11. เกณฑ์การผ่านหลักสูตร

ครูผู้เข้ารับการเรียนรู้ตามหลักสูตรต้องผ่านเกณฑ์การจบ มีดังนี้

1. เข้าเรียนตามเวลาที่กำหนด ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

2. ครูที่ได้รับการเรียนรู้ตามหลักสูตรต้องผ่านเกณฑ์การประเมินตามเครื่องมือของกิจกรรมทุกชิ้นไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 75

3. ครูที่ได้รับการเรียนรู้ตามหลักสูตรมีความสามารถออกแบบหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับคะแนน 2 ขึ้นไป

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอ เพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง และประเมินความคิดเห็นต่อการอบรมพร้อมทั้งประเมิน ความสามารถในการเขียนแผนการเรียนรู้ และเปรียบเทียบระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนภายหลังจากเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 ผลการประเมินความสามารถในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตปกาเกอะญอ โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอเสริมกลาง จังหวัดลำปางล

ตาราง 7 แสดงผลการประเมินความสามารถในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตปกาเกอะญอ โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอเสริมกลาง จังหวัดลำปาง

ครูคนที่	ระดับคุณภาพ	ความหมาย	คำอธิบายตามเกณฑ์
1	3	ดี	มีการกำหนดเป้าหมาย กิจกรรมการเรียนรู้ ประเมินผลการเรียนรู้โดยบูรณาการเข้ากับวิถีชีวิตปกาเกอะญอได้สมบูรณ์ 3 หน่วยและแผนการเรียนรู้
2	3	ดี	มีการกำหนดเป้าหมาย กิจกรรมการเรียนรู้ ประเมินผลการเรียนรู้โดยบูรณาการเข้ากับวิถีชีวิตปกาเกอะญอได้สมบูรณ์ 3 หน่วยและแผนการเรียนรู้
3	3	ดี	มีการกำหนดเป้าหมาย กิจกรรมการเรียนรู้ ประเมินผลการเรียนรู้โดยบูรณาการเข้ากับวิถีชีวิตปกาเกอะญอได้สมบูรณ์ 3 หน่วยและแผนการเรียนรู้
4	4	ดีมาก	มีการกำหนดเป้าหมาย กิจกรรมการเรียนรู้ ประเมินผลการเรียนรู้โดยบูรณาการเข้ากับวิถีชีวิตปกาเกอะญอได้สมบูรณ์ 4 หน่วยและแผนการเรียนรู้
5	4	ดีมาก	มีการกำหนดเป้าหมาย กิจกรรมการเรียนรู้ ประเมินผลการเรียนรู้โดยบูรณาการเข้ากับวิถีชีวิตปกาเกอะญอได้สมบูรณ์ 4 หน่วยและแผนการเรียนรู้
6	3	ดี	มีการกำหนดเป้าหมาย กิจกรรมการเรียนรู้ ประเมินผลการเรียนรู้โดยบูรณาการเข้ากับวิถีชีวิตปกาเกอะญอได้สมบูรณ์ 3 หน่วยและแผนการเรียนรู้
7	2	พอใช้	มีการกำหนดเป้าหมาย กิจกรรมการเรียนรู้ ประเมินผลการเรียนรู้โดยบูรณาการเข้ากับวิถีชีวิตปกาเกอะญอได้สมบูรณ์ 2 หน่วยและแผนการเรียนรู้

สรุปภาพรวมความสามารถในการออกแบบหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้ ดังตาราง

ตาราง 8 แสดงภาพรวมความสามารถในการออกแบบหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้

ระดับคะแนน	ความถี่ (คน)	ร้อยละ	ความหมาย
4	2	28.57	ดีมาก
3	4	57.14	ดี
2	1	14.29	พอใช้
รวม	7	100	

จากตาราง 8 พบว่าครูส่วนใหญ่มีความสามารถในการออกแบบหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับดี เท่ากับ 3 คะแนน หมายถึง มีการกำหนดเป้าหมาย กิจกรรมการเรียนรู้ ประเมินผลการเรียนรู้โดยบูรณาการเข้ากับวิถีชีวิตปกาเกอะญอได้สมบูรณ์ 3 หน่วยและแผนการเรียนรู้ โดยมีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาคือ ระดับคะแนน 4 หมายถึง ดีมาก มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 และระดับคะแนน 2 หมายถึง พอใช้ มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29

ภายหลังจากที่ผู้วิจัยได้ประเมินความสามารถในการออกแบบหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ได้สอบถามครูผู้เข้าอบรมถึงความคิดเห็นต่อการอบรมในหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่า ปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง ดังนี้

3.2 ผลการสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

มีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น จำนวน 7 คน และตอบแบบสอบถามจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตาราง 9 แสดงผลการสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

ข้อที่	รายการ	$\overline{X}$ (N=7)	S.D (N=7)	ระดับความคิดเห็น
1	กิจกรรมช่วยให้ความรู้เรื่อง “หลักสูตรบูรณาการ”	3.71	0.49	เห็นด้วยมาก
2	กิจกรรมช่วยให้เกิดความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าของผู้เรียน	3.86	0.38	เห็นด้วยมาก
3	กิจกรรมช่วยให้แนวคิดในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน	4.00	0.82	เห็นด้วยมาก
4	กิจกรรมช่วยในการปฏิบัติการด้านการออกแบบหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน	4.57	0.53	เห็นด้วยมากที่สุด

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	$\overline{X}$ (N=7)	S.D (N=7)	ระดับความคิดเห็น
5	ส่งเสริมให้วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเองในการจัดทำหลักสูตรบูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน	4.14	0.90	เห็นด้วยมาก
6	บรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันในการเข้าถึงความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรบูรณาการ	3.86	0.90	เห็นด้วยมาก
7	นำไปออกแบบการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเอง	4.14	0.90	เห็นด้วยมาก
8	ได้รับโอกาสที่จะฝึกประสบการณ์ในการออกแบบหลักสูตรบูรณาการที่แท้จริง	3.86	0.38	เห็นด้วยมาก
9	ได้แนวทางในการพัฒนาผู้เรียนชนเผ่าด้วยการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่า	4.00	0.58	เห็นด้วยมาก
10	เกิดความมั่นใจในการพัฒนาวิชาชีพของตนเอง	4.00	0.58	เห็นด้วยมาก
รวม		4.01	0.64	เห็นด้วยมาก

จากตาราง 9 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง ภาพรวมครูมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรในระดับเห็นด้วยมาก ค่าเฉลี่ย 4.01 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ กิจกรรมช่วยในการปฏิบัติการด้านการออกแบบหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57 รองลงมาคือ ส่งเสริมให้วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเองในการจัดทำหลักสูตรบูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน และนำไปออกแบบการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ค่าเฉลี่ย 4.14

ภายหลังจากที่ครูได้ออกแบบหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตปกาเกอะญอ และนำไปทดลองสอนจริงตามแผน พบว่าผู้เรียนมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้น ดังนี้

3.3 ผลการสอบถามระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

ตาราง 10 แสดงผลการสอบถามระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

ข้อที่	รายการ	$\overline{X}$ (N=9)	S.D (N=9)	ระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง
การเห็นคุณค่าในตนเอง				
1	ด้านบุคลิก ลักษณะของตนเอง	3.57	1.32	ปานกลาง
2	ด้านการศึกษา	3.74	1.06	สูง
3	ด้านการปฏิสัมพันธ์กับสังคม	3.43	1.31	ปานกลาง
การเห็นคุณค่าในตนเองโดยรวม		3.58	1.23	ปานกลาง

จากตาราง10 ระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง ภาพรวม 3 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.58 โดยด้านที่มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองสูงที่สุดคือ ด้านการศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.74 รองลงมาคือ ด้านบุคลิก ลักษณะของตนเอง ค่าเฉลี่ย 3.57 และด้านการปฏิสัมพันธ์กับสังคม ค่าเฉลี่ย 3.43 ตามลำดับ

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 ระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

จากการศึกษาสภาพระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอเสริมกลาง จังหวัดลำปาง สรุปได้ว่าภาพรวมระดับการเห็นคุณค่าในตนเองทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับต่ำ ค่าเฉลี่ย 2.43 โดยด้านที่มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำที่สุดคือ ด้านบุคลิก ลักษณะของตนเอง ค่าเฉลี่ย 2.07 รองลงมาคือ ด้านการศึกษา ค่าเฉลี่ย 2.37 และด้านการปฏิสัมพันธ์กับสังคม ค่าเฉลี่ย 2.84 ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าปัจจัยในการเกิดการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับสูงหรือต่ำ ปัจจัยหลักๆคือ การเสริมสร้างความมั่นใจในบุคลิกภาพของตนเอง ทั้งเรื่องความรู้สึก มุมมองต่อตนเอง การหมดกำลังใจ หรือท้อแท้ ซึ่งสอดคล้องกับคูเปอร์สมิธ (อรชุมา พุ่มสวัสดิ์. 2538: 13-15; อ้างอิงจาก Coopersmith. 1981: 118-119) องค์ประกอบภายในตนเอง คือ ลักษณะเฉพาะของบุคคลแต่ละคนที่มีผลทำให้การเห็นคุณค่าในตนเองและบุคคลแต่ละคนแตกต่างกันไป ประกอบด้วยลักษณะทางกายภาพ (Physical Attributes) เช่น ความสวยงามของรูปร่างหน้าตาความคล่องแคล่วว่องไว บุคลิกที่มีลักษณะทางกายภาพดี จะมีการเห็นคุณค่าในตนเองมากกว่าบุคคลที่มีลักษณะทางกายภาพที่ด้อย ปัจจัยด้านการศึกษาเป็นประเด็นที่มีความสำคัญเพราะการศึกษาคือการจัดการเรียนการสอน การร่วมกิจกรรมในห้องเรียน การเข้าไปปรึกษาหารือกับครูในโรงเรียน และหากนักเรียนมีความสามารถในด้านการเรียนรู้แล้วจะช่วยให้เกิดความมั่นใจในตนเองยิ่งขึ้นไปด้วย กล่าวคือสมรรถภาพ ความสามารถ และผลงาน (General Capacity, Ability and Performance) องค์ประกอบทั้ง 3 มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และมีผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความถี่ของการประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวในสิ่งที่กระทำ โดยจะมีเรื่องสติปัญญาเข้ามาเกี่ยวกันด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในวัยเรียน ซึ่งจะหมายถึงผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน สติปัญญาจะส่งผลต่อสมรรถภาพและผลการเรียนของนักเรียนด้วยอันจะนำไปสู่การเพิ่มคุณค่าในตนเอง

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ทั้งนี้ยังพบว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง พบว่า ปัจจัยหลักคือโรงเรียนและครูผู้สอนที่ การจัดการเรียนการสอนของครูโดยเฉพาะครูผู้สอน ครูไม่ได้จบด้านการสอนโดยตรง ขาดการเอาใจใส่ดูแลจากครอบครัว คนรอบข้าง ขาดการสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายในชีวิต และการจัดการเรียนรู้อย่างไร้ความหมาย ไม่เชื่อมโยงกับสภาพความเป็นจริงของผู้เรียน จึงอาจสรุปได้ว่าการหล่อหลอมการเห็นคุณค่าในตนเองส่วนหนึ่งเกิดที่โรงเรียน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนใช้ความรู้ความเข้าใจที่นอกเหนือจากวุฒิการศึกษาที่เรียนมาจึงทำให้เกิดความเคลื่อนในการจัดการเรียนการสอนตามหลักวิชาและไม่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนอย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้ไม่สามารถส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้เรียนได้ จึงมีความจำเป็นที่ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอ เพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง เพื่อเป็นการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูอีกทั้งช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบและดำเนินการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยพัฒนาเป็นหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอ เพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง สรุปผลโดยมีองค์ประกอบดังนี้ 1) หลักการของหลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) โครงสร้างของหลักสูตร 4) เนื้อหาสาระ 5) กิจกรรมการเรียนรู้ 6) ระยะเวลาในการใช้หลักสูตร 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผล 9) กำหนดเอกสารประกอบหลักสูตร และ 10) ประเมินหลักสูตร และนำหลักสูตรไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ ทั้งนี้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมามุ่งเน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระใน 4 หน่วยการเรียนรู้ที่เป็นสภาพ บริบทของผู้เรียนในชีวิตจริง ได้แก่ การทอผ้า การเลี้ยงผึ้ง การปลูกข้าวและการร้องเพลงร่วมกับหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นเนื้อหาที่เหมาะสมและเป็นบริบทจริงของผู้เรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของเปอร์กินส์ Perkins (1997) ที่ศึกษา การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาหลักสูตรที่เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถหาแนวทางการนำความรู้ไปใช้เพิ่มทักษะและความเข้าใจให้ดีขึ้นกว่าการสอนรายวิชา นอกจากนั้นผู้เรียนมีโอกาสสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่ได้เรียนไปแล้วในโรงเรียนกับสภาพที่เป็นอยู่ในชีวิตจริง จะสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมที่มีอยู่กับประสบการณ์ที่เรียนรู้ใหม่ได้อย่างกว้างขวาง และลึกซึ้งกว่าเดิม ทั้งนี้จริญญา ไศลบาท (2555) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาหิน ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา พบว่าภายหลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้ตามหลักสูตรบูรณาการแล้วทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หลักสูตรบูรณาการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้หลักสูตรบูรณาการอยู่ในระดับมาก ในทำนองเดียวกันกับหทัยกาญจน สำรวลหันต (2549) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้แหล่งเรียนรู้เรื่อง ถลกบาตร สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้เรื่องถลกบาตรก่อนและหลังการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้แหล่งเรียนรู้ต่างกันโดยผลการเรียนรู้หลังเรียนสูง

กวากอนเรียน และนักเรียนมีความคิดเห็นตอรูปแบบการเรียนรูแบบบูรณาการอยูในระดับมาก ในทำนองเดียวกันกับสาวิตรี สิทธิชัยกานต์, มารุต พัฒผล,วิชัย วงษ์ใหญ่และโชติมา หนูพริก (2560) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ บูรณาการธรรมชาติวิทยาศาสตร์ สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา พบว่าการออกแบบหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญจึงกำหนดองค์ประกอบ 9 องค์ประกอบ คือ1)ความสำคัญ 2) หลักการของหลักสูตร 3)วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 4)เนื้อหาสาระของหลักสูตร 5)กิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตร 6)สื่อการเรียนรู้ 7)สถานที่ฝึกอบรม 8)ระยะเวลาฝึกอบรม และ 9)การวัดและประเมินผลกล่าวได้ว่าการจัดองค์ประกอบหลักสูตรมีความสำคัญจำเป็นโดยเฉพาะในความเชื่อมโยงของเนื้อหาสาระในหลักสูตรที่ต้องสัมพันธ์กับชีวิตจริงของผู้เรียน

ตอนที่ 3 ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอ เพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง พบว่าครูส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมมีความสามารถในการออกแบบหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับคะแนน 3 หมายถึง ดี โดยมีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาคือ ระดับคะแนน 4 หมายถึง ดีมาก มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 และระดับคะแนน 2 หมายถึง พอใช้ มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ดังนั้นจะพบว่าภายหลังจากที่ครูได้ฝึกอบรมตามหลักสูตรบูรณาการแล้ว ครูสามารถที่จะมีความรู้และความเข้าใจในกระบวนการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และแผนการเรียนรู้ได้ จากเดิมที่อิงแต่เนื้อหาในสาระหลักสูตรแกนกลางเพียงอย่างเดียว แต่ภายหลังก็มีการเพิ่มหน่วยบูรณาการวิถีชีวิตของปกาเกอะญอเข้าไปในโครงสร้างเนื้อหา รวมถึงการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบซึ่งในหลักสูตรจะมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ใน 4 เรื่อง ได้แก่ การทอผ้า การเลี้ยงผึ้ง การปลูกข้าวและการร้องเพลง โดยเป็นการคัดเลือกเนื้อหาที่มาจากการสัมภาษณ์และลงพื้นที่การเก็บข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนและชุมชน สอดคล้องกับ พิมพันธ์ เตชะคุปต์และพเยาว์ ยินดีสุข (2548)ที่ว่า การบูรณาการ หมายถึง การทำให้สมบูรณ์ (Integration) คือการทำหน่วยย่อยๆ ที่สัมพันธ์กันมาผสมกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวให้สมบูรณ์ในตัวเอง อีกทั้งสอดคล้องกับ (Fogarty, 1962 อ้างถึงในสิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์, 2546) ที่ได้เสนอรูปแบบการจัดทำหลักสูตรบูรณาการที่บูรณาการทักษะต่างๆ(Nested) โดยการนำทักษะมาหลอมรวมเป็นเป้าหมายหลักของหัวข้อเรื่องทักษะต่างๆ ได้แก่ ทักษะทางสังคม ทักษะการคิด และทักษะการจัดข้อมูลและรูปแบบการบูรณาการสาระความรู้ ความคิดรวบยอดที่เหลื่อมล้ำกันอยู่ส่วนหนึ่ง (Shared) ซึ่งมีสอนร่วมกันหรือทำโครงการร่วมกัน และอีกส่วนหนึ่งแยกกันสอนตามปกติ รวมทั้งรูปแบบการบูรณาการที่ใช้ทักษะเป็นหลัก (Threaded) กำหนดเนื้อหาตลอดจนจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาให้สัมพันธ์กับทักษะที่กำหนด

ภายหลังจากผู้วิจัยได้ประเมินความสามารถในการออกแบบหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ได้สอบถามครูผู้เข้าอบรมถึงความคิดเห็นต่อการอบรมในหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง พบว่าความคิดเห็นของครูต่อหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าปกาเกอะญอเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง ภาพรวมครูมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรใน

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

ระดับเห็นด้วยมาก ค่าเฉลี่ย 4.01 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ กิจกรรมช่วยในการปฏิบัติการด้านการออกแบบหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57 รองลงมาคือ ส่งเสริมให้วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเองในการจัดทำหลักสูตรบูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน และนำไปออกแบบการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการวิถีชีวิตชนเผ่าเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเอง อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ค่าเฉลี่ย 4.14 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาและหาประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญนั้น สามารถนำไปใช้จัดฝึกอบรมได้ดี อีกทั้งครูผู้สอนได้เพิ่มเติมความสามารถในการออกแบบหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

จากนั้นเมื่อครูได้ออกแบบหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการวิถีชีวิตปกาเกอะญอและนำไปทดลองสอนจริงตามแผน พบว่าผู้เรียนมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้น คือ ระดับการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน จังหวัดลำปาง ภาพรวม 3 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.58 โดยด้านที่มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองสูงที่สุดคือ ด้านการศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.74 รองลงมาคือ ด้านบุคลิก ลักษณะของตนเอง ค่าเฉลี่ย 3.57 และด้านการปฏิสัมพันธ์กับสังคม ค่าเฉลี่ย 3.43 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าเมื่อครูผู้สอนได้นำหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้สอนจริงแล้ว ช่วยให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ได้ดีขึ้นเกิดความภาคภูมิใจและมั่นใจในตนเอง สอดคล้องกับสุธนี ลิกขะไชย (2555) ได้วิจัยเรื่อง ผลของการใช้โปรแกรมต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนลอยสายอนุสรณ์ สำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร พบว่าโปรแกรมเพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนเป็นการจัดประสบการณ์ที่ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อสร้างหรือส่งเสริมให้มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง สามารถยอมรับตนเอง สามารถตัดสินค่าของตนเองได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนมีความรู้สึกว่าได้รับการยอมรับจากครอบครัวโรงเรียน สังคม และกลุ่มเพื่อน เทคนิคที่ใช้ในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มได้แก่ กรณีตัวอย่าง เกม การปฏิบัติงานร่วมกัน และการแสดงบทบาทสมมติ ผลการใช้โปรแกรมดังกล่าวทำให้นักเรียนมีการเห็นคุณค่าในตนเองมากขึ้น เช่นเดียวกันกับวิมล หอมขจร (2552) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองตามแนวคิดของคูเปอร์สมิธของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยพบว่านักเรียนที่ใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองตามแนวคิดของคูเปอร์สมิธ มีการเห็นคุณค่าในตนเองหลังใช้กิจกรรมสูงกว่าก่อนใช้กิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองตามแนวคิดของคูเปอร์สมิธมีการเห็นคุณค่าในตนเองมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลสรุปของวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นเป็นส่วนสำคัญในการที่ครูผู้สอนควรจะปรับเปลี่ยนโครงสร้างการจัดการเรียนการสอนแบบเดิมให้เป็นการเรียนการสอนแบบบูรณาการและใช้เนื้อหาชีวิตจริง ซึ่งสอดคล้องกับประติมา ธันยบูรณ์ตระกูล, ปุณณรัตน์ พิชญไพบูลย์และขนบพร แสงวณิช (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศิลปศึกษากับการใช้สถานที่เป็นฐานเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม พบว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้สถานที่เป็นฐาน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภายในชุมชนและสร้างองค์ความรู้จากการมีส่วนร่วมในชุมชน การให้ผู้เรียนได้สำรวจและฝึกปฏิบัติจริง การสืบสอบจากแหล่งข้อมูลเป็นการปลูกฝังความรัก หวงแหนและภาคภูมิใจในอัต

ลักษณ์ของตนเอง ดังจะเห็นว่าการเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมในชุมชนและใช้เนื้อหาสาระในวิถีชีวิตของนักเรียนเป็นสำคัญจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของผู้เรียนอันจะเป็นส่วนประกอบสำคัญของการเห็นคุณค่าในตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรจะได้นำวิจัยใช้ประโยชน์ในการลดช่องว่างของการถ่ายทอดความรู้โดยอาศัยกระบวนการจัดการเรียนการสอนในสังคมปัจจุบันตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานบูรณาการร่วมกับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ของชุมชนปกาเกอะญอ จัดกิจกรรม เพิ่มโอกาสและเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับลูกหลานปกาเกอะญอในพื้นถิ่นเพื่อให้เกิดทักษะงอกงามและประโยชน์อย่างมีความหมายกับตนเองได้อย่างสมบูรณ์ในโอกาสต่อไป

2. การวิจัยนี้จะช่วยให้การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เชิงอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์เป็นไปในลักษณะใช้พื้นที่เป็นฐาน (Area-based) เพื่อที่จะให้เกิดความยืดหยุ่นและการไหลลื่นในการตีความตามนิยามของพื้นที่เป็นสำคัญ

Veridian E-Journal, Silpakorn University
ISSN 1906 - 3431

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

Dechakoop, P.&Yindeesook, P.(2005). ksa ha̅C phu̅a ka̅nphatthana̅ nu̅ai ka̅n ri̅anru̅ læ ka̅n c̆hatka̅n ri̅an ka̅nso̱n bæ̅p bu̅rana̅ka̅n. [The 5C's Skill for Development Learning Unit and Integrated Teaching and Learning]. Chulalongkorn University Printing House, Bankok.

พิมพันธ์ เดชะคุปต์และพเยาว์ ยินดีสุข. (2548). ทักษะ 5 C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Jessadawirote,S.(2003). ka̅nphatthana̅ laksu̅t bu̅rana̅ka̅n samrap nakri̅an chan prathomsuksa̅ pi̅ thi̅ nu̅ng ro̅ngri̅an wat samian na̅ri̅ Krung The̅p Maha̅ Nakho̱n.[Integrated curriculum development for prathomsuksa 1 students at Wat Samiennaree School,Bankok Metropolis]. Doctoral's Thesis, Department of Curriculum and Instruction, Kasetsart University.

สิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์. (2546). การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดเสมียนนารี กรุงเทพมหานคร. ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Ligkachai, S.(2012). phon kho̱ng ka̅nchai pro̅kræ̅m to̱̅ ka̅n hen khunkha̅ nai ton ʻe̅ng kho̱ng nakri̅an chan matthayommasuksa̅ pi̅ thi̅ nu̅ng - sa̅m ro̅ngri̅an loi̱ sa̅i ʻanuso̱n samnaknga̅n khe̅t la̅tphra̅o Krung The̅p Maha̅ Nakho̱n. [The Effect of Developing Program on Self-Esteem of Matthayomsuksa1-3 Students of Loysaianusorn School in Lat Phrao District,Bankok]. Master's Thesis in Education (Guidance and Counseling Psychology). Graduate School, Srinakharinwirot University, Bankok.

สุธนี ลิกขะไชย. (2555). ผลของการใช้โปรแกรมต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนลอยสายอนุสรณ์ สำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Ministry of Education. (2010) . phraratchabanyat ka̅nsuksa̅ hæ̅ng cha̅t Pho̱̅.So̱̅. so̱̅ngphanha̅ro̱i̱si̅sipso̱̅ng kæ̅khai phœ̅mtœ̅m (chabap thi̅ so̱̅ng) Pho̱̅.So̱̅. so̱̅ngphanha̅ro̱i̱si̅sipha̅ læ (chabap thi̅ sa̅m) Pho̱̅.So̱̅. 2553.[National Education Act B.E. 1999 (2nd edit) Act B.E.2002 and (3nd edit) Act B.E.2010].Retrieved November 11 , 2015 from www.mwit.ac.th/~person/01-Statutes/NationalEducation.pdf

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. สืบค้นจาก www.mwit.ac.th/~person/01-Statutes/NationalEducation.pdf เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2558.

Ministry of Social Development and Human Security.(2015). phǣn mǣbot kān̄phatthanā̄ klum chā̄ttiphan nai prathē̄t Thai (Pho̱.So̱. so̱ngphanhārō̱hāsippǣt - 2560) [The Ethnic group development plan of Thailand B.E.2015-2017]. Retrieved November 15 , 2015 from www.chatipan.dsdw.go.th/pdf/F001.pdf.

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2558). แผนแม่บทการพัฒนากลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย (พ.ศ.2558-2560). สืบค้นจาก www.chatipan.dsdw.go.th/pdf/F001.pdf เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2558.

Phra Dhammapitaka (P.A. Payutto).(1998).ngǣ khit kho̱sangkē̄t kīeokap kanpatirū kānsuksā̄. [Thinking and Notice on Education reform]. Bureau of Academic Affairs. Ministry of Education.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2541). แง่คิดข้อสังเกตเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา.กรมวิชาการ. กระทรวงศึกษาธิการ.

Poomsawat, O.(1995). kān̄prīapthīap kān̄ hen khunkhā̄ nai ton ʻēng kho̱ng dek wairun thī̄ dai rap kān̄ ʻoprom līangdū nai rūpbǣp thī̄ tǣktāng kan tām kānraprū khō̱ng ton. [A Comparison of Self-Esteem of Adolescents with Different Patterns of Child-Rearing Practice as Percieved by Themselves]. Master's Thesis in Education (Developmental Psychology), Graduate School, Chulalongkorn University, Bangkok.(copy)

อรชุมา พุ่มสวัสดิ์ . (2538). การเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบที่แตกต่างกันตามการรับรู้ของตน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . ถ่ายเอกสาร.

Salaibath, J.(2012). kān̄phatthanā̄ laksūt būranākān samrap nakrīan chan prathomsuksā̄ pī thī̄ hā̄ kō̱rānī̄ suksā̄ rongrīan bān̄ khao hin tām nǣo thritsadī̄ kānsāng san dūai panyā̄ [An Integrated Curriculum development for Prathomsuksa V Students by Constructionism Theory: A Case Study of Bankhaohin School]. Doctoral's Thesis, Faculty of Curriculum and Instruction, Burapha University.

จริญญา ไศลบาท.(2555). การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาหิน ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

Sitthichaikarn,S.,Patphol,M.,Wongyai,W.&Nooprick,C.(2017).“kān̄phatthanā laksūt̄ fuk ʻoprom sœ̄msāng khwām̄sāmāt̄ nai kān̄chatkān rīanrū̄ burānākān thammachātwitthayāsāt̄ samrap khrū̄ radap matthayommasuksā̄”[The Development of Training Curriculum to Enhance the Ability of Secondary Teachers in the Learning Management of the Integrates Nature of Science].Veridian E-Journal, Humanities, Social Sciences and arts, Silpakorn University 10,3 (May – August) : 1076-1088.

สาวิตรี สิทธิชัยกานต์, มารุต พัฒผล,วิชัย วงษ์ใหญ่และโชติมา หนูพริก. (2560). “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ บูรณาการธรรมชาติวิทยาศาสตร์ สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา”. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ (เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2560) : 1076-1088.

Tunyaboontrakun, P., Pichapaiboon, P.&Sangvanich, K. (2017). “sinlapasuksā̄ kap kān̄chai sathān̄thī̄ pen than̄ phūa songsœ̄m kān̄ hen khunkhā thāng sinlapa watthanatham”[Enhance art and culture awareness by Place-based Art Education].Veridian E-Journal, Humanities, Social Sciences and arts, Silpakorn University 10,3 (September – December) : 2641-2658.

ประติมา ธันยบูรณ์ตระกูล, ปุณณรัตน์ พิชญไพบูลย์และขนบพร แสงวณิช. (2560). “ศิลปศึกษากับการใช้สถานที่เป็นฐานเพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม”. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ (เดือนกันยายน – ธันวาคม 2560) : 2641-2658.

Wasee, P. (2001). yutthasāt̄ thāng panyā læ kanpatirū kānsuksā thī̄ phā prathēt̄ phon wikrit.[Intellectual Strategies and Educational Reforms that Lead the Crisis]. Bankok, National Education Commission.

ประเวศ วะสี. (2544). ยุทธศาสตร์ทางปัญญาและการปฏิรูปการศึกษาที่พาประเทศพ้นวิกฤติ. กรุงเทพ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

ภาษาต่างประเทศ

Bass, B.M. (1960). Leadership Psychology and Organizational Behavior " London: Harper Row.

Row.Berk, Lavra E. (1989). Child Development. Massachusetts: Allyn and Bacon

Coopersmith, S. (1967). The antecedents of self-esteem. San Francisco: W.H. Freeman and Company.

_____ . (1981). The Antecedent of Self-Esteem. California: Consulting Psychologists Press.

_____ . (1984). SEI:Self-Esteem Inventories. 2nd ed. Californai: Consulting Psychologists Press, Inc.

Harter, Susan. 1993. “Causes and Consequences of Low Self-esteem in Children and Adolescents.”Pp. 87–116 in Self-Esteem: The Puzzle of Low Self-regard, edited by Roy F. Baumeister.Plenum

Perkins, K. (1997). “ESL Reading Comprehension Instruction.” RELC Journal 21. (June 1997), 79-92.

Tyler, R.W. (1949). Basic Principle of Curriculum and Instruction. Chicago: University of Chicago Press.